

Štěpán, Ludvík

Přípomínka Miroslava Válka

Slavica litteraria. 2008, vol. 11, iss. 1, pp. 161-

ISSN 1212-1509 (print); ISSN 2336-4491 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/103384>

Access Date: 29. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

PŘIPOMÍNKA MIROSLAVA VÁLKA

V Historickém sále Moravského zemského muzea v Brně se 21. listopadu 2007 uskutečnil vzpomínkový večer na jednoho z nejvýraznějších slovenských básníků druhé poloviny dvacátého století **Miroslava Válka** (1927–1991). Uspořádaly jej k básnickovým nedožitým osmdesátinám Literárne centrum Bratislava, Ústav slavistiky FF MU a Moravské zemské muzeum. Na večeru zaznělo pásmo z básnickových veršů (v podání slovenských herců), které jeho autorka Dana Podracká nazvala *Videl som tancovať Jitterboogie*.

Válek se narodil v Trnavě, kde také začal studovat biskupské gymnázium, odkud přešel na obchodní akademii. Později pracoval jako redaktor (Slovenský rolník, Týždeň, Družstevný obzor, Mladá tvorba – 1962–66 byl šéfredaktorem). 1966 se stal šéfredaktorem časopisu Romboid a o rok později předsedou Svazu slovenských spisovatelů (do 1968), od 1969 byl členem ÚV KSS a jeho předsednictva, v letech 1969–88 byl slovenským ministrem kultury, 1971–76 poslancem Sněmovny národů Federálního shromáždění, 1976 se stal poslancem Slovenské národní rady a 1989 znovu předsedou Svazu slovenských spisovatelů. 1977 dostal titul národní umělec. Po listopadu 1989 se stáhl z veřejného života.

Básník, autor knih pro děti a publicista M. Válek začal publikovat v roce 1942 v mládežnickém časopisu Plameň, knižně debutoval básnickou sbírkou *Dotyky* a knižkou pro děti *Kúzla pod stolom* (obě 1959). Z dalších prací vzpomeňme jeho sbírky *Príťažlivosť* (1961), *Nepokoj* (1963), *Milovanie v husej koži* (1965) či skladbu *Slovo* (1976), z tvorby pro děti např. knížky *Kde žijú vtáčky* (1961), *Veľká cestovná horúčka pre malých cestovateľov* (1964) a *Do Tram-tárie* (1970). Z Válkovy bohaté publicistické činnosti vyšel výbor *O literatúre a kultúre* (1979).

Jak připomněla D. Podracká v úvodním slově příležitostně publikace k básnickému pásmu (k některým výtiskům je připojené i CD s nahrávkou jeho původního znění), „*patril medzi prvých slovenských básnikov, ktorí opustili schematizmus a začali písať moderne*“. A také, že už tituly jeho knih „*vyповедajú o záujme o ľudskú bytosť, o autentické vzťahy nielen k mužom, ženám či deťom, ale aj k vlastnému presvedčeniu, v ktorom nikto nepredstiera a na nič sa nehrá*“. O atmosféře Válkových veršů svědčí např. úryvek z básně Nepochopitelné věci: „*Koliesko rozkrútené v prstoch/vykonáva svoj zvrchovaný pohyb./ Ale hodiny nejdú./ Jablň rozkvitnutá koncom januára./ Ale zima neprestáva./ Zreteľný pocit, že ťa niekto volá./ Ale ulica je prázdna.*“

Ludvík Štěpán

KONFERENCE O DĚJINÁCH SLAVISTIKY V HABSBUŘSKÉ MONARCHII

Ve dnech 16.–17. října 2007 se na univerzitě v italské Veroně konala mezinárodní konference pod názvem *Lo sviluppo della Slavistica negli imperi europei*, kterou pořádala Katedra germanistiky a slavistiky v čele s jejím vedoucím Sergiem Bonazzou. Na konferenci participovala i Komise pro dějiny slavistiky při Mezinárodním komitétu slavistů, kterou řídí rovněž italská slavistka z Milána Giovanna Brogi. Vědecké rokování badatelů z 14 zemí (Bulharsko, Česká republika, Francie, Itálie, Izrael, Litva, Německo, Polsko, Rumunsko, Rusko, Řecko, Slovensko, Slovinsko a Ukrajina – nedostavili se pouze pozvaní zástupci z Makedonie a Švédska) si vytklo za cíl zmapovat personální a institucionální počátky, rozvoj a charakter slavistických studií v bývalé habsburské monarchii a také v zemích sousedních, tj. v středoevropské a jihovýchodní,

ale i západní části evropského kontinentu. Slavistika se zde formovala jako ideologický odraz přirozené emancipace slovanských národů, které v říši žily v podrízeném postavení. Jestliže tento proces poznamenala zvýšená citlivost vůči státotvornému a národněpolitickému pohybu Slovanstva a jeho poměru k okolnímu neslovanskému světu, rostoucí počet Slovanů, který v Rakousku-Uhersku v druhé polovině 19. století převážil nad německy mluvícími obyvateli, si vynutil oficiální zřízení prvních stolic a kateder v správních metropolích rozsáhlého mocnářství (Vídeň, Vratislav, Praha ad.). Pojetí slavistiky kolísalo od filologického studia až po komplexní vědu o Slovanech, kam se zařazovala historie, politologie, etnografie a další obory; v slavistických studiích tak zůstávalo napětí mezi vědou, politikou a ideologií.